

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	7
--------------------	---

Тема 1

ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Організаційно-правові основи та характер підприємницької діяльності	9
1.2. Форми і методи організації бізнесу в будівництві	11
1.3. Форми об'єднань підприємств	15
1.4. Конкуренція в умовах підприємництва	19

Тема 2

ФОРМИ ВИРОБНИЧО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН У БУДІВНИЦТВІ

2.1. Організаційна структура підприємства будівельної галузі, особливості процесів спеціалізації та концентрації, оцінка їх ефективності	26
2.2. Поняття та принципи розміщення виробництва у будівництві. Особливості процесів кооперування, комбінування та диверсифікації	34
2.3. Будівельні організації у складі холдингів та фінансово-промислових груп	38

Тема 3

КАДРИ, ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА У БУДІВНИЦТВІ

3.1. Кадри у будівництві	45
3.2. Продуктивність праці у будівництві	50
3.3. Заробітна плата у будівництві	56

Тема 4

ОСНОВНІ ФОНДИ У БУДІВНИЦТВІ

4.1. Класифікація, структура та джерела формування основних фондів	61
4.2. Облік, оцінка та методика аналізу основних фондів	65
4.3. Знос та амортизація основних фондів	71

4.4. Показники та шляхи підвищення ефективності використання основних фондів	76
--	----

Тема 5

ОРЕНДА, ЛІЗИНГ

5.1. Економічна суть і принципи оренди	82
5.2. Основні поняття та визначення лізингу	87
5.3. Види лізингових угод	93
5.4. Лізингові платежі	100

Тема 6

ОБОРОТНІ ЗАСОБИ БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

6.1. Склад та джерела формування оборотних засобів	103
6.2. Визначення величини оборотних коштів	107
6.3. Ефективність використання оборотних засобів	112

Тема 7

СОБІВАРТІСТЬ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

7.1. Поняття собівартості, її склад	117
7.2. Групування й склад витрат по елементах витрат і статтях калькуляції	123
7.3. Види собівартості	129
7.4. Шляхи зниження собівартості	135

Тема 8

ПРИБУТОК, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, ОПОДАТКУВАННЯ

8.1. Утворення прибутку, види прибутку	139
8.2. Формування та використання чистого прибутку	142
8.3. Рентабельність виробництва	146
8.4. Безбитковий рівень виробництва	149

Тема 9

ЦІНОУТВОРЕННЯ У БУДІВНИЦТВІ

9.1. Кошторисні норми та нормативи	152
9.2. Види кошторисної документації	154
9.3. Порядок визначення вартості будівництва	159

Тема 10

**ІНВЕСТИЦІЇ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ІНВЕСТИЦІЙ**

10.1. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності	176
10.2. Класифікація інвестицій	183
10.3. Державна інвестиційна політика та інвестиційний клімат	190
10.4. Загальні положення визначення ефективності інвестицій	193
10.5. Методика розрахунку показників економічної ефективності інвестицій	200

Тема 11

ФІНАНСУВАННЯ У БУДІВНИЦТВІ

11.1. Джерела фінансування будівництва	214
11.2. Фінансування капітальних вкладень	219

Тема 12

**УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА
В БУДІВНИЦТВІ**

12.1. Поняття та складові економічної безпеки підприємства	229
12.2. Сутність підприємницького ризику та його класифікація	232
12.3. Ризик-менеджмент та методи зниження економічних ризиків	235
12.4. Урахування ризику при впровадженні інвестиційних проектів	239
12.5. Програма ризик-менеджменту на підприємстві та етапи її реалізації	244

Тема 13

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ
У БУДІВНИЦТВІ**

13.1. Загальна характеристика господарського обліку	248
13.2. Основні поняття бухгалтерського обліку	249

13.3. Бухгалтерський баланс, його зміст і структура	253
13.4. Оподаткування будівельних підприємств	255

Тема 14

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

14.1. Поняття та цілі аналізу виробничо-господарської діяльності	267
14.2. Класифікація факторів та резервів підвищення ефективності виробництва	269
14.3. Види економічного аналізу	271
14.4. Методи і прийоми економічного аналізу	274
14.5. Аналіз фінансового стану підприємства	287

Тема 15

АНТИКРИЗОВІ СТРАТЕГІЇ ТА САНАЦІЙНІ ЗАХОДИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

15.1. Визначення кризового стану на підприємстві та використання антикризових стратегій	296
15.2. Економічна сутність санації	303
15.3. Санаційні заходи та види фінансування	307

Тема 16

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

16.1. Поняття бізнес-плану	315
16.2. Розробка бізнес-плану	321
16.3. Складові бізнес-плану	325

<i>Додатки</i>	340
--------------------------	-----

<i>Література</i>	354
-----------------------------	-----

Вступ

Метою вивчення дисципліни є отримання студентами комплексних знань про принципи і закономірності функціонування підприємства як господарської системи, про методи планування і управління діяльністю підприємства з метою підвищення ефективності його діяльності.

Завдання дисципліни полягають у наступному:

- розкрити соціально-економічний і адміністративно-господарський механізм процесу створення матеріально-речових благ;
- показати шляхи і засоби ефективного використання ресурсів підприємства з метою забезпечення прибуткового господарювання;
- сформувати і закріпити навички самостійної оцінки економічних явищ, рівня і динаміки зміни економічних показників.

В результаті освоєння дисципліни повинні бути сформовані наступні компетенції:

а) загальнокультурні:

- володіння культурою мислення, здатність до узагальнення, аналізу, сприйняття інформації, постановки мети і вибору шляхів її досягнення;

- здатність аналізувати соціально значущі проблеми та процеси, що відбуваються в суспільстві;

- вміння використовувати нормативні правові документи в своїй діяльності, здатність знаходити організаційно-економічні рішення і готовність нести за них відповідальність;

- володіння основними методами отримання, зберігання, переробки інформації, наявність навичок роботи з комп'ютером як засобом управління інформацією, здатність працювати з інформацією в глобальних комп'ютерних мережах;

б) загальнопрофесійні:

- здатність зібрати і проаналізувати вихідні дані, необхідні для розрахунку економічних і соціально-економічних показників, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів;

- здатність на основі типових методик і діючої нормативно-правової бази розрахувати економічні і соціально-економічні показники, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів;

- здатність здійснювати збір, аналіз і обробку даних, необхідних для вирішення поставлених економічних завдань;

– здатність аналізувати і інтерпретувати дані вітчизняної і зарубіжної статистики про соціально-економічні процеси і явища, виявляти тенденції зміни соціально-економічних показників;

– здатність критично оцінити запропоновані варіанти управлінських рішень і розробити та обґрунтувати пропозиції щодо їх вдосконалення з урахуванням критеріїв соціально-економічної ефективності, ризиків і можливих соціально-економічних наслідків.

Матеріал підручника направлений на отримання та глибоке засвоєння знань з економіки підприємства та формування умінь і навичок, які необхідні для управління діяльністю підприємства з метою підвищення ефективності його діяльності.

Авторський колектив підручника: Т. О. Окландер, д. е. н., доц. (вступ, тема 1); І. А. Педько, д. е. н., доц. (тема 11); О. Л. Камбур, к. е. н., доц. (тема 13); А. В. Пандас, к. е. н., доц. (тема 2); Н. А. Петрищенко, к. е. н., доц. (теми 15, 16); С. О. Ракицька, к. е. н., доц. (тема 10); К. О. Тюлькіна, к. е. н., доц. (тема 12); Г. І. Добролюбська, доц. (тема 5); Л. В. Кулікова, доц. (теми 13, 14); О. В. Ветрогон, (тема 3); О. М. Жусь (теми 6, 8); Н. В. Серьогіна (тема 9); О. М. Осетян (тема 7); Н. А. Теорло (тема 4).